

Business Finlandin tukiohjelma nuorille yrityksille ja nuorille innovatiivisille yrityksille

Business Finlandin tukiohjelma nuorille yrityksille ja nuorille innovatiivisille yrityksille perustuu tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/legislation/regulations_en (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) 22 artiklaan Käynnistystuki.

Rahoituksen myöntämistä säätelee valtioneuvoston asetus (1444/2014) tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksesta.

1 Tukiohjelman tavoitteet

Rahoitusta myönnetään nuorten yritysten ja nuorten innovatiivisten yritysten liiketoiminnan kehittämiseen yleisrahoituksena. Rahoitus paikkaa markkinapuutetta, joka aiheutuu yksityisen riskirahoituksen heikosta saatavuudesta nuorten ja nuorten innovatiivisten yritysten varhaisessa vaiheessa.

Tuettavan toiminnan tulee edistää rahoituksen saajien osaamista, yritysten verkottumista, liiketoiminnan kehittymistä ja kasvua erityisesti kansainvälisillä markkinoilla ja työpaikkojen lisääntymistä Euroopan yhteismarkkinoiden alueella. Toiminnan tulee hyödyttää yhteiskuntaa, kansantaloutta tai kestäväää kehitystä työ- ja elinkeinoministeriön Business Finlandille asettamien elinkeino- ja innovaatiopoliittisten tavoitteiden mukaisesti.

2 Tukiohjelman kesto ja koko

Tukiohjelma on voimassa 1.1.2015-31.12.2026.

Business Finland myöntää rahoitusta nuorille yrityksille ja nuorille innovatiivisille yrityksille vuodessa arviolta 30 miljoonaa euroa. Osa rahoituksesta voi olla lainaa.

3 Ehdot

3.1 Tuensaajat

Rahoitus on tarkoitettu Suomessa toimiville yrityksille. Yrityksellä tarkoitetaan oikeudellisesta muodosta riippumatta kaikkia yksiköitä, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa, ei kuitenkaan luonnollista henkilöä. Yksityinen elinkeinonharjoittaja katsotaan luonnolliseksi henkilöksi.

Rahoitusta ei makseta yritykselle, jolle on annettu sellaiseen komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa tuki on julistettu sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi.

Rahoitusta nuorelle yritykselle voidaan myöntää pienelle noteeraamattomalle yritykselle, jonka merkitsemisestä kaupparekisteriin on kulunut alle viisi vuotta tuen myöntämisaikakohtaan mennessä, joka ei ole jatkanut toisen yrityksen toimintaa, joka ei ole muodostunut sulautumisen kautta ja joka ei ole vielä jakanut voittoa. Tukikelpoisten yritysten sulautumisen kautta muodostettujen yritysten katsotaan myös olevan tukikelpoisia enintään viiden vuoden ajan siitä päivästä alkaen, jolloin vanhin sulautumaan osallistuva yritys on kirjattu yhtiörekisteriin.

Poikkeuksena edelliseen toisen yrityksen toimintaa jatkava yritys voidaan katsoa nuoreksi, jos haltuun otetun toiminnan liikevaihto on alle 10 prosenttia tukikelpoisen yrityksen liikevaihdosta haltuunottoa edeltäneenä tilikautena. Samoin yritys voidaan katsoa nuoreksi, jos sen hankkiman yrityksen liikevaihto on alle 10 prosenttia tukikelpoisen yrityksen liikevaihdosta hankintaa edeltäneenä tilikautena tai se on muodostettu sulautuman kautta niin, että, sen liikevaihto on alle 10 prosenttia suurempi kuin sulautuvien yritysten yhteenlaskettu liikevaihto sulautumista edeltäneenä tilikautena.

Innovatiivisuuden todentamiseksi edellytetään, että

- a) yrityksen tutkimus- ja kehittämistoiminnan kustannukset ovat vähintään 10 prosenttia sen kaikista liiketoiminnan kuluista vähintään yhtenä vuonna tuen myöntämistä edeltävistä kolmesta vuodesta. Jos kyse on vastaperustetusta yrityksestä, jolla ei ole vielä taloudellista historiaa, vastaava 10 prosentin taso on saavutettava ensimmäisen tilikauden tilinpäätöksessä. Business Finland edellyttää, että yrityksen liiketoiminnan kokonaiskulut ja tutkimus- ja kehitystoiminnan kustannusten määrä ovat riippumattoman

- tilintarkastajan vahvistamia; tai
- b) yritys on tuen myöntämistä edeltäneiden kolmen vuoden aikana: i) saanut Euroopan innovaationeuvostolta huippuosaamismerkkin komission täytäntöönpanoasetuksella C(2017)7124 hyväksytyin vuosien 2018–2020 Horisontti 2020 -työohjelman tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/695 2 artiklan 23 alakohdan ja 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti tai ii) saanut Euroopan innovaationeuvoston rahastosta sijoituksen, esimerkiksi asetuksen 2021/695 48 artiklan 7 kohdassa tarkoitetun Accelerator-ohjelman puitteissa tehdyn sijoituksen; tai
 - c) yritys on tuen myöntämistä edeltäneiden kolmen vuoden aikana: i) osallistunut johonkin komission CASSINI-avaruusaloitteen toimeen (kuten Business Accelerator tai Matchmaking); ii) saanut investointirahoitusta CASSINI:n siemen- ja kasvurahoitusjärjestelystä (Seed and Growth Funding Facility) tai ISEP-ohjelmasta (InnovFin Space Equity Pilot); iii) saanut CASSINI-palkinnon; iv) saanut asetuksen (EU) 2021/695 mukaisesti avaruustutkimuksen alalla rahoitusta, joka on johtanut startup-yrityksen perustamiseen; v) saanut rahoitusta tutkimus- ja kehitystoimen tuensaajana Euroopan puolustusrahastosta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/697 mukaisesti; tai vi) saanut rahoitusta Euroopan puolustusteollisesta kehittämisohjelmasta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1092 mukaisesti.

Tukea voidaan myöntää vain yritykselle, jolla on itsenäinen päätäntävalta liiketoimintaansa ja sen kehittämiseen liittyen ja joka hallinnoi itse immateriaalioikeuksiaan. Tytäryhtiölle rahoitusta voidaan myöntää ainoastaan, jos emoyhtiöllä ei ole ohjausvaltaa tytäryhtiön liiketoimintaan.

Tuensaaja voi saada tukea tukiohjelmassa ainoastaan kerran sinä aikana, jona se katsotaan nuoreksi yritykseksi tai nuoreksi innovatiiviseksi yritykseksi.

Tuki myönnetään ja maksetaan vaiheittain. Uuteen vaiheeseen pääseminen edellyttää, että yritys on saavuttanut edelliselle vaiheelle asetetut tavoitteet

3.2 Tukikelpoiset kustannukset

Nuorten yritysten ja nuorten innovatiivisten yritysten rahoituksessa tukikelpoisia ovat kaikki kustannukset, jotka liittyvät toimintoihin, jotka ovat välttämättömiä rahoituksen myöntämispäätöksessä tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Ei-välttämättömiä ja siksi ei-tukikelpoisia kustannuksia ovat esimerkiksi rahoituksensaajan vapaaehtoiset vakuutukset, rahoituskulut, lahjoista ja stipendeistä aiheutuvat menot sekä laskennalliset kulut.

Lisäksi tukea voidaan myöntää henkisen omaisuuden siirtoon tai siihen liittyvien käyttöoikeuksien myöntämiseen joko ilmaiseksi tai alle markkina-arvon. Siirron tai käyttöoikeuksien myöntämisen on tapahduttava tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaatiolta, joka on luonut perustana olevan henkisen omaisuuden riippumattomassa omassa tai yhteistyöhön perustuvassa tutkimus- ja kehitystoiminnassa. Siirron tai käyttöoikeuksien myöntämisen on täytettävä seuraavat edellytykset:

- a) henkisen omaisuuden siirron tai siihen liittyvien käyttöoikeuksien myöntämisen tarkoituksena on tuoda markkinoille uusi tuote tai palvelu; ja
- b) henkisen omaisuuden arvo määritetään markkinahintaan; näin on silloin, kun se on määritetty jollakin seuraavista menetelmistä:
 - i) määrä on vahvistettu avoimen, läpinäkyvän ja syrjimättömän, kilpailuun perustuvan menettelyn avulla;
 - ii) riippumaton asiantuntija-arvio vahvistaa, että määrä vastaa vähintään markkinahintaa;
 - iii) jos tukikelpoisella yrityksellä on etuoikeus henkiseen omaisuuteen, joka on syntynyt yhteistyössä tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaation kanssa, tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaatio käyttää vastavuoroista oikeuttaan pyytää taloudellisesti edullisempia tarjouksia kolmansilta osapuolilta niin, että tukikelpoisen yhteistyöyrityksen tarjouksen on vastattava näitä tarjouksia.

Henkisen omaisuuden arvosta voidaan vähentää sen mahdollisen rahallisen ja muun osuuden arvo, jolla tukikelpoinen yritys on osallistunut kyseiseen henkiseen omaisuuteen johtaneeseen tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaation toimintaan.

- c) henkisen omaisuuden siirron tai siihen liittyvien käyttöoikeuksien myöntämisen tukimäärä saa olla enintään 1 miljoona euroa. Tuen määrä vastaa henkisen omaisuuden arvoa, josta on vähennetty edellä mainittu alennus ja tuensaajalta saatava mahdollinen korvaus kyseisestä henkisestä omaisuudesta. Henkisen omaisuuden arvo voi olla yli 1 miljoona euroa, jolloin tukikelpoinen yritys voi kattaa ylimenevän osan omilla varoillaan tai muilla keinoin.

Rahoitusta ei voida myöntää vientiin liittyvään toimintaan eli suoraan vientimääriin, jakeluverkon perustamiseen ja toimintaan tai muihin vientitoimintaan liittyviin juokseviin kustannuksiin.

Rahoitusta voidaan myöntää ja maksaa vain toimintaan, joka toteutetaan, ennen kuin yrityksen merkitsemisestä

kaupparekisteriin on kulunut kahdeksan vuotta.

3.3 Tuki-intensiteetit ja tukimuodot

Rahoitus voi olla enintään 75 prosenttia toiminnan kustannuksista. Rahoitus voidaan myöntää avustuksena, lainana tai näiden yhdistelmänä. Käynnistystukea voidaan myöntää nuorille yrityksille lainana, jonka määrä on enintään 1,1 miljoonaa euroa ja avustuksena, mukaan luettuna osakeyhtiölain (624/2006) mukainen pääomalaina, jonka määrä on enintään 0,5 miljoonaa euroa. Myönnettäessä käynnistystukea nuorille innovatiivisille yrityksille edellä mainitut lainan ja avustuksen määrät voidaan kaksinkertaistaa

3.3.1 Lainan ehdot

Laina voidaan myöntää vakuutta vaatimatta.

Laina maksetaan takaisin vuosittaisin lyhennyksin. Laina-aika on enintään kymmenen vuotta. Laina voidaan kuitenkin myöntää siten, että enintään viisi ensimmäistä lainavuotta ovat lyhennyksistä vapaita. Jos hanke tai sen tulosten taloudellinen hyödyntäminen viivästyy, laina-aikaa voidaan erittäin painavista syistä pidentää enintään kymmeneen vuoteen.

Jos nuoren yrityksen tai nuoren innovatiivisen yrityksen tavoittelema yritystoiminta epäonnistuu, lainan maksamaton pääoma ja korot voidaan poikkeustapauksessa jättää perimättä siltä osin, kun perimättä jätettävä määrä yhdessä avustuksena myönnetyn tuen kanssa ei ylitä nuorella yrityksellä 500 000 euroa tai nuorella innovatiivisella yrityksellä 1 000 000 euroa. Perimättäjätön ehtona on, että yritys maksaa lopun lainapäätöksen takaisin.

3.6 Tuen kasautuminen

Rahoitus nuorille yrityksille ja nuorille innovatiivisille yrityksille voi kasautua minkä tahansa muun valtiontuen kanssa, jolla on yksilöitävissä olevia tukikelpoisia kustannuksia. Rahoitus voi kasautua muun valtiontuen kanssa, jolla ei ole yksilöitävissä olevia tukikelpoisia kustannuksia, 3.3 kohdassa määriteltyyn rahoituksen enimmäismäärään saakka.

Julkisen hankintalainsäädännön noudattaminen

Edellä mainituista enimmäistukitasoista ja tuen kasautumissäännöistä poiketen sellaiseen hankintaan, jossa ei ole noudatettu lakia julkisista hankinnoista (348/2007), voi maksettava julkinen tuki yhteensä olla enintään 50 prosenttia hankinnan arvosta.

3.7 Suostumus eräisiin liiketoiminta- ja yritysjärjestelyihin

Rahoituksen saajan on ilmoitettava Business Finlandille etukäteen, mikäli se hankkeen aikana, viiden vuoden kuluessa rahoituksen viimeisen erän maksamisesta tai ennen kuin laina korkoineen on kokonaisuudessaan maksettu takaisin:

- 1) myy, panttaa tai muulla tavoin luovuttaa hankkeen tuloksena syntyneen liiketoiminnan tai osan siitä;
- 2) myy, panttaa tai muulla tavoin luovuttaa hankkeen tuloksena syntyneitä immateriaali- tai muita oikeuksia;
- 3) siirtää liiketoimintaansa ulkomaille;
- 4) toteuttaa muita merkittäviä liiketoimintamuutoksia tai yritysjärjestelyjä

Rahoituksen saajan on saatava Business Finlandin suostumus sellaisiin edellä tarkoitettuihin toimenpiteisiin, jotka toteutetaan Euroopan yhteismarkkinoiden alueen ulkopuolella tai jotka vaarantavat hankkeen tavoiteltavien vaikutusten toteutumisen taikka heikentävät lainan takaisinmaksun edellytyksiä. Suostumusta ei tarvita, jos käyttöoikeuksien lisensointi on oleellinen osa hankkeessa alun perin tavoiteltavaa liiketoimintaa.

Business Finland voi antaa edellä tarkoitettua suostumuksensa, jos hankkeen tavoiteltavat vaikutukset voidaan olennaisilta osiltaan saavuttaa ja lainan takaisinmaksun edellytykset varmistaa muutoksista huolimatta.

Business Finland voi periä maksetun rahoituksen takaisin valtionavustuslain (688/2001) 21 ja 22 pykälien sekä valtion lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakauusta annetun lain (449/1988) 7 pykälän mukaisesti, jos rahoituksen saaja menettelee tämän kohdan vastaisesti.

4 Tuen muut edellytykset

4.1. Yksittäisten tukien enimmäismäärä

Business Finland voi tästä tukiohjelmasta myöntää nuorille yrityksille ja nuorille innovatiivisille yrityksille tukea enintään kohdan 3.3 mukaisten tuen enimmäismäärien verran.

5 Raportointi ja seuranta

5.1 Raportointi

Business Finland raportoi tukijärjestelmän toteuttamisesta vuosittain Euroopan komissiolle yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 11 artiklan mukaisesti.

5.2 Julkisuus

Business Finland julkaisee tiedot tukiohjelmasta yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklan mukaisesti. Business Finland julkaisee yksittäisistä tuensaajista 9 artiklan edellyttämät tiedot internet-sivuillaan (www.businessfinland.fi) puolivuositain. Lisäksi tiedot julkaistaan komission Transparency Award Module –sovelluksen kautta. Tuensaajista julkaistaan seuraavat tiedot:

- rahoituksensaajan nimi, y-tunnus ja yrityskoko;
- rahoituksensaajan toimiala;
- alue, jolla rahoituksensaaja sijaitsee;
- tuen määrä rahoituksensaajaa kohti;
- tukiosa;
- tukiväline;
- myöntämispäivä;
- tuen tarkoitus;
- tukitoimenpiteen viite;

5.3 Tukiohjelman vaikuttavuuden arviointi

Business Finland arvioi tukiohjelman sekä siinä rahoitettujen projektin ja niiden tulosten vaikuttavuutta. Erityisesti kiinnitetään huomiota siihen, kuinka tukiohjelmalla on edistynyt yritysten kansainvälistä liiketoiminnan kasvua, kasvattanut liikevaihtoa ja lisännyt työpaikkoja Euroopan yhteismarkkinoiden alueella

6. Tuen valvonta

Business Finland vastaa myöntämiensä tukien valvonnasta.